

Cauzele conexate C-106/87 - C-120/87

Asteris AE și alții împotriva Republicii Elene și a Comunității Economice Europene

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Polymeles Protodikeio din Atena)

„Hotărârea Curții — Respingerea unei acțiuni în daune-interese —
Efectul asupra acțiunilor în despăgubiri pendinte în fața instanțelor naționale”

HOTĂRÂREA CURȚII (a cincea cameră)
27 septembrie 1988*

În cauzele conexate 106/87 - 120/87,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Polymeles Protodikeio (formațiune colegială din Tribunalul de Primă Instanță) din Atena, pentru pronunțarea, în litigiile pendinte în fața acestei instanțe între

- 1) **Asteris AE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Atena (cauza 106/87),
- 2) **Eteria Emboriou kai Antiprossopion Issagogiki-Exagogiki Darva EPE**, societate comercială cu răspundere limitată de naționalitate greacă cu sediul social la Eghio (cauza 107/87),
- 3) **Zanae-Zymai Artopias Nikoglou AE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Salonic (cauza 108/87),
- 4) **Amvrossia Konservopiia Verias AEBE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Véria (cauza 109/87),
- 5) **Viomichania Trofimon AE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Kalamata (cauza 110/87),
- 6) **Adelfi Chatziathanassiadi ABE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Serrés (cauza 111/87),
- 7) **Strymon Ellas-Afi Bitzidi AE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Serrés (cauza 112/87),
- 8) **Elliniki Viomichania Idon Diatrofis AE**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Larissa (cauza 113/87),
- 9) **Intra Anonymos Viomichaniki kai Emboriki Eteria**, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Atena (cauza 114/87),

* Limba de procedură: greaca.

10) Afi Kanakari AE kai Exagogiki Eteria Georgikon Proïodon, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Atena (cauza 115/87),

11) Anonymos Viomichaniki Eteria Konservon D. Nomikos, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Atena (cauza 116/87),

12) Omospondia Georgikon Synetairismon Thessalonikis, societate cooperativă de naționalitate greacă cu sediul social la Salonic (cauza 117/87),

13) Synetairistika Ergostassia Konservopiias Voriou Ellados Sekove AE, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Salonic (cauza 118/87),

14) Kyknos AEBE, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Nafplion (cauza 119/87),

și

15) Synetairistiki Eteria Viomichanikis Anaptixeos Thrakis Sevath ABE, societate pe acțiuni de naționalitate greacă cu sediul social la Xanthi (cauza 120/87), pe de o parte

și

1) Republica Elenă, reprezentată de către ministrul său de Finanțe,

și

2) Comunitatea Economică Europeană, reprezentată legal de către președintele Comisiei Comunităților Europene, care a primit înștiințare privind acțiunea, în culpă, pe de altă parte,

a unei hotărâri preliminare privind competența instanțelor dintr-un stat membru de a judeca acțiuni în despăgubiri intentate de persoane de drept privat împotriva autorităților naționale pentru daunele suferite ca urmare a faptului că ajutoarele comunitare nu au fost plătite, privind admisibilitatea unor astfel de acțiuni având în vedere autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri a Curții prin care a fost respinsă o acțiune în despăgubiri introdusă împotriva Comunității și privind interpretarea noțiunii de „ajutoare” în sensul articolului 92 din Tratatul CEE,

CURTEA (a cincea cameră),

constituită din domnii G. Bosco, președinte de cameră, U. Everling, Y. Galmot, R. Joliet și F. A. Schockweiler, judecători,

avocat general: Sir Gordon Slynn,
grefier: doamna B. Pastor, administrator,

după examinarea observațiilor prezentate:

— în numele societăților reclamante din acțiunea principală Asteris și altele, de către Arvanitis, Tsiokas și Stamoulis, în procedura scrisă, precum și de către Stamoulis, în procedura orală,

— în numele Comisiei Comunităților Europene, de către domnul Gouloussis,

având în vedere raportul pentru ședință și în urma procedurii orale din 31 mai 1988,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 5 iulie 1988,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin hotărârile din 30 octombrie 1986, primite la Curte la 7 aprilie 1987, Polymeles Protodikeio din Atena a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, trei întrebări preliminare privind competența instanțelor naționale de a judeca acțiuni în despăgubiri intentate de persoane de drept privat împotriva autorităților naționale cu privire la ajutoarele neplătite în cadrul politicii agricole comune, privind admisibilitatea unor astfel de acțiuni având în vedere autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri a Curții prin care a fost respinsă o acțiune în despăgubiri formulată împotriva Comunității și privind interpretarea noțiunii de „ajutoare” în sensul articolului 92 din Tratatul CEE.

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între societățile menționate la punctele 1-15 și Republica Elenă cu privire la plata unei despăgubiri pentru ajutoarele care nu au fost plătite întreprinderilor grecești producătoare de concentrate de tomate ca urmare a unei erori tehnice, sancționată de către Curte, care aducea atingere dispoziției comunitare.

Cu privire la antecedentele cauzei

3 Prin hotărârea din 19 septembrie 1985 (Republica Elenă/Comisia, 192/83, Rec., p. 2791), Curtea, sesizată printr-o acțiune intentată de Republica Elenă, anulase Regulamentul nr. 1615/83 al Comisei din 15 iunie 1983 de stabilire a coeficienților care se aplică la valoarea ajutorului la producție pentru concentratele de tomate pentru anul de comercializare 1983/1984 (JO L 159, p. 48).

4 Anularea a avut loc în măsura în care coeficienții stabiliți de acest regulament aveau ca efect crearea unei inegalități de tratament între Republica Elenă și celelalte state membre în ceea ce privește compensarea cheltuielilor suplimentare ocazionate de utilizarea unor ambalaje mai mici decât ambalajul standard stabilit prin Regulamentul nr. 1618/83 al Comisei din 15 iunie 1983 care stabilea, pentru anul de comercializare 1983/1984, atât prețul minim de plătit, cât și valoarea ajutorului la producție pentru anumite produse transformate pe bază de fructe și legume (JO L 159, p. 52).

5 În această hotărâre, Curtea mai declarase că era de competența Comisiei, în temeiul articolului 176 din Tratatul CEE, să stabilească, în cazul Greciei, coeficienți noi sau un alt sistem de compensare, ținând seama de diferențierea regimului de ajutoare între Grecia și celelalte state membre.

6 Printr-o hotărâre din aceeași dată (Asteris/Comisia, 194/83 - 206/83, Rec., p. 2815), Curtea a respins o acțiune în daune-interese, în temeiul articolului 178 și al articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE, care fusese introdusă de către întreprinderile grecești producătoare de concentrate de tomate pe motiv că lipsa de legalitate a sistemului de coeficienți, recunoscută prin hotărârea din 19 septembrie 1985 (cauza 192/83, menționată anterior), nu poate, cu toate acestea, să fie considerată drept o încălcare propriu-zisă a unei norme de drept superioare sau drept o necunoaștere, evidentă și gravă, de către Comisie, a limitelor competenței sale, de natură să angajeze răspunderea Comunității.

7 În conformitate cu hotărârea din 19 septembrie 1985 (cauza 192/83, menționată anterior), Comisia adoptase Regulamentul nr. 381/86 din 20 februarie 1986 privind plata suplimentară a unui ajutor la producție pentru ambalajele de anumite dimensiuni conținând concentrate de tomate obținute din tomate grecești în anul de comercializare 1983/1984 (JO L 44, p. 10).

8 Sesizată prin acțiunile introduse de Republica Elenă și întreprinderile producătoare, Curtea a anulat, prin hotărârea din 26 aprilie 1988 (Asteris ș. a. și Republica Elenă/Comisia, cauzele 97/86, 193/86, 99/86 și 215/86, Rec., p. 2181), refuzul Comisiei – care fusese invitată de Republica Elenă, în temeiul articolului 175, să pună integral în aplicare hotărârea din 19 septembrie 1985 (cauza 192/83, menționată anterior) – de a dispune plata suplimentară a unui ajutor la producție pentru ambalajele de anumite dimensiuni conținând concentrate de tomate obținute din tomate grecești în anii de comercializare 1984/1985, 1985/1986 și 1986/1987.

9 Concomitent cu sesizarea Curții în cauzele conexe 97/86, 193/86, 99/86 și 215/86 (hotărârea din 26 aprilie 1988, menționată anterior), întreprinderile menționate la punctele 1-15 au sesizat Polymeles Protodikeio din Atena cu o acțiune pentru constatarea că Republica Elenă avea obligația de a le plăti anumite sume echivalând, pentru anii de comercializare 1981/1982, 1982/1983 și 1983/1984, cu diferența dintre ajutorul plătit efectiv în temeiul coeficienților stabiliți de regulamentele Comunității și ajutorul la care erau îndreptățite în cazul în care aceste regulamente nu ar fi fost lovite de lipsa de legalitate constatată de către Curte în hotărârea din 19 septembrie 1985 (cauza 192/83, menționată anterior).

10 În aceste împrejurări, Polymeles Protodikeio din Atena a decis, prin hotărârile din 31 octombrie 1986, să suspende pronunțarea unei hotărâri până la pronunțarea Curții de Justiție cu privire la următoarele întrebări:

„1) Au instanțele naționale ale unui stat membru al Comunităților Europene competența de a judeca acțiuni introduse de către persoane de drept privat împotriva autorităților naționale competente în scopul de a obține plata ajutoarelor datorate de către acestea, dar neplătite ca urmare a unei erori de aplicare a dreptului comunitar, atunci când autoritățile naționale pot solicita rambursarea de către instituțiile comunitare competente, în special în cadrul punerii în aplicare a Regulamentului nr. (CEE) nr. 729/70 al Consiliului privind finanțarea politicii agricole comune?

În caz de răspuns afirmativ la această întrebare:

2) Hotărârea prin care Curtea de Justiție a Comunităților Europene a respins acțiunea, intentată printre altele și de către reclamanta din prezenta cauză și îndreptată împotriva Comisiei, pentru motivele enunțate în hotărârea din 19 septembrie 1985 în cauzele conexe 194/83 - 206/83, se opune prezentei acțiuni introduse de către reclamantă împotriva Republicii Elene, având ca obiect plata unei despăgubiri în funcție de ajutoarele neplătite pe care autoritățile elene competente ar fi trebuit să i le plătească în cazul în care, în cadrul dispozițiilor Regulamentului (CEE) Nr. 729/70 al Consiliului, acestea le-ar fi pretins de la FEOGA?

În caz de răspuns negativ la această întrebare:

3) Plata de daune și interese de către autoritățile naționale către persoanele de drept privat care operează într-o industrie de transformare și beneficiază de un ajutor în temeiul

Regulamentelor (CEE) nr. 729/70 și 516/77 ale Consiliului, destinate să compenseze și să repare o eroare tehnică a autorităților comunitare competente,

a) face obiectul unei simple informări a autorităților comunitare de către autoritățile naționale pentru a fi în conformitate cu dreptul comunitar (articolul 92 din Tratatul CEE) sau

b) trebuie să facă obiectul unei autorizări prealabile de către autoritățile comunitare în conformitate cu dispozițiile articolului 93 din Tratatul CEE astfel cum au fost acestea interpretate și puse în aplicare în cadrul Regulamentelor (CEE) nr. 729/70 și 516/77 ale Consiliului?

c) Acțiunea în daune-interese a întreprinderilor reclamante este contrară dispozițiilor Regulamentului (CEE) nr. 381/86 al Comisiei în ceea ce privește anul de comercializare 1983/1984? »

11 Pentru o prezentare mai amplă a faptelor din această cauză, a derulării procedurii, precum și a observațiilor prezentate în temeiul articolului 20 din Protocolul privind statutul Curții de Justiție a CE, se face trimitere la raportul pentru ședință. Aceste elemente din dosar nu sunt reluate mai jos decât în măsura în care sunt necesare pentru raționamentul Curții.

Cu privire la prima întrebare

12 Citită în contextul celei de-a doua și a treia întrebări și în lumina circumstanțelor cauzei, precum și a considerentelor din hotărârile de trimitere, prima întrebare trebuie înțeleasă, în consecință, ca solicitând să se răspundă dacă dreptul comunitar se opune ca instanțele naționale să judece o acțiune în despăgubiri introdusă de către persoane de drept privat împotriva autorităților naționale competente pentru repararea unui prejudiciu suferit ca urmare a faptului că ajutoarele comunitare nu le-au fost plătite din cauza unei erori de care era lovită dispoziția comunitară.

13 În această privință, trebuie subliniat mai întâi că, în materie de acțiuni în despăgubiri pentru un prejudiciu, dreptul comunitar nu aduce atingere normelor naționale de competență jurisdicțională referitoare la litigii care privesc resortisanți ai statului în cauză.

14 Nu există o competență exclusivă a Curții decât în cazul în care acțiunea urmărește plata unei despăgubiri pretinse care ar fi imputabilă Comunității, obligată prin articolul 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE să repare, în conformitate cu principiile generale comune legislațiilor statelor membre, dauna cauzată de instituțiile sale sau de agenții săi în exercitarea funcțiilor lor. Stabilirea acestei răspunderi este, în conformitate cu articolul 178, de competența Curții, cu excluderea competenței oricărei alte instanțe naționale (hotărârea din 14 ianuarie 1987, Bedburg, 281/84, Rec., p. 84).

15 Prin urmare, la prima întrebare trebuie să se răspundă că, în conformitate cu articolul 178 din Tratatul CEE, Curtea are competența exclusivă de a judeca acțiunile în despăgubiri, în temeiul articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE, introduse împotriva Comunității. În schimb, instanțele naționale își mențin competența de a judeca acțiunile în despăgubiri pentru daunele cauzate persoanelor de drept privat de autoritățile naționale, cu ocazia punerii în aplicare a dreptului comunitar.

Cu privire la a doua întrebare

16 Prin a doua întrebare, instanța de trimitere solicită să se răspundă, în esență, dacă hotărârea Curții din 19 septembrie 1985 (cauzele 194/83 - 206/83, menționată anterior), care a respins o acțiune în daune-interese introdusă de întreprinderile producătoare de concentrate de tomate împotriva Comisiei, se opune unei acțiuni în despăgubiri pentru prejudiciu introduse de întreprinderile respective împotriva statului elen.

17 În această privință, trebuie reamintit că în hotărârea din 19 septembrie 1985 (cauzele 194/83 - 206/83, menționată anterior) Curtea a recunoscut că răspunderea pentru lipsa de legalitate a sistemului de coeficienți, sancționată la aceeași dată prin hotărârea dată în cauza 192/83, era de competența Comunității și, prin urmare, Curtea avea competența de a judeca acțiunea în daune-interese în temeiul articolului 178 și al articolului 215 paragraful al doilea din Tratat. Cu toate acestea, în aceeași hotărâre, Curtea a respins acțiunea în despăgubiri pe motiv că eroarea tehnică ce aducea atingere dispoziției comunitare, în cazul în care a condus în mod obiectiv la inegalitatea de tratament între producătorii greci, nu poate fi considerată ca o încălcare specifică a unei norme superioare de drept sau ca necunoaștere, evidentă și gravă, de către Comisie, a limitelor competenței sale, de natură să angajeze răspunderea Comunității.

18 Această hotărâre a Curții se opune ca răspunderea unei autorități naționale, care nu a făcut decât să pună în aplicare dispoziția comunitară și căreia nu i se poate imputa lipsa de legalitate de care este lovită această dispoziție, să fie angajată pe același motiv.

19 Cu toate acestea, hotărârea Curții nu se opune unei acțiuni pentru stabilirea răspunderii introduse cu un temei diferit de lipsa de legalitate a dispoziției comunitare în cauză în această hotărâre împotriva autorităților naționale competente pentru despăgubiri pentru daunele cauzate de autoritățile naționale persoanelor de drept privat, chiar și când acționează în cadrul dreptului comunitar.

20 În aceste împrejurări, la a doua întrebare trebuie să se răspundă dacă hotărârea Curții din 19 septembrie 1985 (cauzele 194/83 - 206/83, menționată anterior), care a respins o acțiune în daune-interese introdusă de către întreprinderile producătoare de concentrate de tomate împotriva Comunității, în temeiul articolului 178 și al articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE, nu se opune unei acțiuni în despăgubiri pentru prejudiciu introdusă de întreprinderile respective împotriva statului elen și întemeiată pe o altă cauză decât cea întemeiată pe eroarea sau comportamentul imputabile chiar autorităților elene, chiar dacă au acționat în cadrul dreptului comunitar.

Cu privire la a treia întrebare

21 Prin a treia întrebare, instanța de trimitere solicită să se răspundă, în esență, dacă daunele și interesele pe care statul elen ar putea fi obligat să le plătească întreprinderilor în cauză, ca despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de eroarea tehnică de care era lovită dispoziția comunitară, ar trebui să fie considerate ca ajutoare în sensul articolelor 92 și 93 din Tratatul CEE, precum și dacă Regulamentul nr. 381/86 se opune acțiunii în despăgubiri introduse de întreprinderile în cauză împotriva statului elen.

22 În ceea ce privește prima parte din a treia întrebare, trebuie reamintit că interzicerea ajutoarelor publice, enunțată la articolul 92 alineatul (1) din Tratatul CEE, include ajutoarele acordate întreprinderilor de către state sau prin intermediul resurselor statului (hotărârea din 22 martie 1977, Steinicke, 78/76, Rec., p. 595) și privește, prin urmare, intervențiile cu caracter public care pot avea ca efect denaturarea condițiilor normale ale comerțului între statele membre (hotărârea din 10 octombrie 1978, Hansen, 148/77, Rec., p. 1787).

23 Rezultă că ajutoarele publice, fiind măsuri ale autorității publice care favorizează anumite întreprinderi sau anumite produse, prezintă o natură juridică diferită fundamental de daunele-interesele pe care autoritățile naționale ar fi, eventual, obligate să le plătească persoanelor de drept privat, ca despăgubiri pentru un prejudiciu pe care l-ar fi cauzat acestora.

24 Prin urmare, la prima parte din a treia întrebare trebuie să se răspundă că daunele-interesele pe care autoritățile naționale ar fi obligate să le plătească persoanelor de drept privat ca despăgubiri pentru un prejudiciu pe care l-ar fi cauzat acestora nu constituie ajutoare în sensul articolelor 92 și 93 din Tratatul CEE.

25 În ceea ce privește a doua parte din a treia întrebare, este necesar, în conformitate cu jurisprudența constantă, să se facă distincție între acțiunile în despăgubiri pentru un prejudiciu care rezultă din lipsa de legalitate, astfel cum a fost constatată prin hotărârea Curții din 19 septembrie 1985, și o acțiune pentru plata sumelor datorate în temeiul dispoziției comunitare, care nu poate fi angajată în temeiul articolului 178 și al articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE (a se vedea hotărârile din 4 octombrie 1979, Ireks, 238/78, Rec., p. 2955; DGV, 241/78, 242/78, 245/78 - 250/78, Rec., p. 3017; Interquelle, 261/78 și 262/78, Rec., p. 3045; Dumortier, 64/76 și 113/76, 167/78 și 239/78, 27/79, 28/79 și 45/79, Rec., p. 3091).

26 Această distincție între acțiunea în despăgubiri și o acțiune pentru plată se aplică, de asemenea, atunci când persoane de drept privat solicită instanțelor naționale stabilirea răspunderii autorităților naționale competente în materie de aplicare a dreptului comunitar.

27 În această privință, trebuie reamintit că Regulamentul nr. 381/86, adoptat pentru a înlocui Regulamentul nr. 1615/83 anulat prin hotărârea 19 septembrie 1985 (192/83, menționată anterior), a acordat întreprinderilor grecești ajutorul suplimentar care nu le fusese plătit ca urmare a erorii tehnice de care era lovit regulamentul anulat de către Curte.

28 Deși întreprinderile reclamante au putut obține, astfel, plata sumelor la care aveau dreptul în temeiul dispoziției comunitare, acest fapt nu le privează de dreptul de a introduce o acțiune în despăgubiri pentru a obține o despăgubiri pentru orice prejudiciu mai mare decât aceste sume, prejudiciu pe care ar fi putut să îl înregistreze din cauză că nu au primit aceste sume la data la care aveau dreptul în mod normal.

29 Cu toate acestea, trebuie să se țină seama de faptul că, prin hotărârea 19 septembrie 1985 (194/83 - 206/83, menționată anterior), Curtea a respins acțiunea în daune-interese introdusă de întreprinderile reclamante împotriva Comunității și întemeiată pe lipsa de legalitate a sistemului de coeficienți. De asemenea, din răspunsul la a doua întrebare rezultă că, în aceste condiții, o acțiune în despăgubiri împotriva statului elen nu se poate întemeia decât pe o altă cauză decât cea aflată la baza acțiunilor respinse de către Curte.

30 Prin urmare, la a doua parte din a treia întrebare trebuie să se răspundă că Regulamentul nr. 381/86 prin care s-a acordat întreprinderilor grecești un ajutor suplimentar care însă nu le fusese plătit ca urmare a unei erori tehnice de care era lovit Regulamentul nr. 1615/83, anulat prin hotărârea Curții din 19 septembrie 1985 (192/83, menționată anterior), nu se opune unei acțiuni introduse de către întreprinderile în cauză împotriva statului elen pentru despăgubiri pentru orice prejudiciu mai mare decât sumele plătite retroactiv, în temeiul regulamentului. O astfel de acțiune nu se poate întemeia decât pe o altă cauză diferită de cea aflată la baza acțiunilor respinse de către Curte prin hotărârea din 19 septembrie 1985 (194/83 - 206/83, menționată anterior).

Cu privire la cheltuielile de judecată

31 Cheltuielile efectuate de către Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (a cincea cameră),

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Polymeles Protodikeio din Atena, prin hotărârile din 30 octombrie 1986, hotărăște:

- 1) **În conformitate cu articolul 178 din Tratatul CEE, Curtea are competența exclusivă de a judeca acțiunile în despăgubiri introduse, în temeiul articolului 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE, împotriva Comunității. În schimb, instanțele naționale își mențin competența de a judeca acțiunile în despăgubiri pentru daunele cauzate de autoritățile naționale persoanelor de drept privat, cu ocazia punerii în aplicare a dreptului comunitar.**
- 2) **Hotărârea Curții din 19 septembrie 1985 (Asteris/Comisiei, cauzele 194/83 - 206/83, Rec., p. 2815), care a respins o acțiune în daune-interese introdusă de către întreprinderile producătoare de concentrate de tomate împotriva Comunității, în conformitate cu articolul 178 și articolul 215 paragraful al doilea din Tratatul CEE, nu se opune unei acțiuni în despăgubiri pentru prejudiciu introduse de întreprinderile respective împotriva statului elen și întemeiate pe o altă cauză, și anume o eroare sau comportamentul propriu imputabil chiar autorităților elene, chiar dacă au acționat în cadrul dreptului comunitar.**
- 3) **Daunele-interese pe care autoritățile naționale ar fi obligate să le plătească persoanelor de drept privat în despăgubiri pentru un prejudiciu pe care l-ar fi cauzat acestora nu constituie ajutoare în sensul articolelor 92 și 93 din Tratatul CEE.**
- 4) **Regulamentul nr. 381/86 al Comisiei din 20 februarie 1986 privind plata suplimentară a unui ajutor la producție pentru ambalajele de anumite dimensiuni conținând concentrate de tomate obținute din tomate grecești în anul de comercializare 1983/1984, care a acordat întreprinderilor grecești un ajutor suplimentar ce nu le fusese plătit ca urmare a unei erori tehnice de care era lovit Regulamentul nr. 1615/83 al Comisiei din 15 iunie 1983 de stabilire a coeficienților care se aplică la valoarea ajutorului la producție pentru concentratele de tomate în anul de comercializare 1983/1984, anulat prin hotărârea Curții din 19 septembrie 1985 (Republica Elenă/Comisia, cauza 192/83, Rec., p. 2791), nu se opune unei acțiuni introduse de către întreprinderile în cauză împotriva statului elen ca despăgubiri pentru orice prejudiciu mai mare decât sumele plătite retroactiv, în temeiul regulamentului. O astfel de acțiune nu se poate întemeia decât pe o altă cauză decât cea aflată la baza acțiunilor respinse de către Curte prin hotărârea din 19 septembrie 1985 (194/83 - 206/83, menționată anterior).**

Galmot

Bosco

Joliet

Everling

Schockweiler

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 27 septembrie 1988.

Grefier
J.-G. Giraud

Președintele celei de a cincea camere
G. Bosco